

DISTRIBUCE KONTAMINOVANÝCH MÍST VE SPRÁVNÍCH OBVODECH ORP PLZEŇSKÉHO KRAJE PODLE VYHODNOCENÝCH KATEGORIÍ PRIORITY

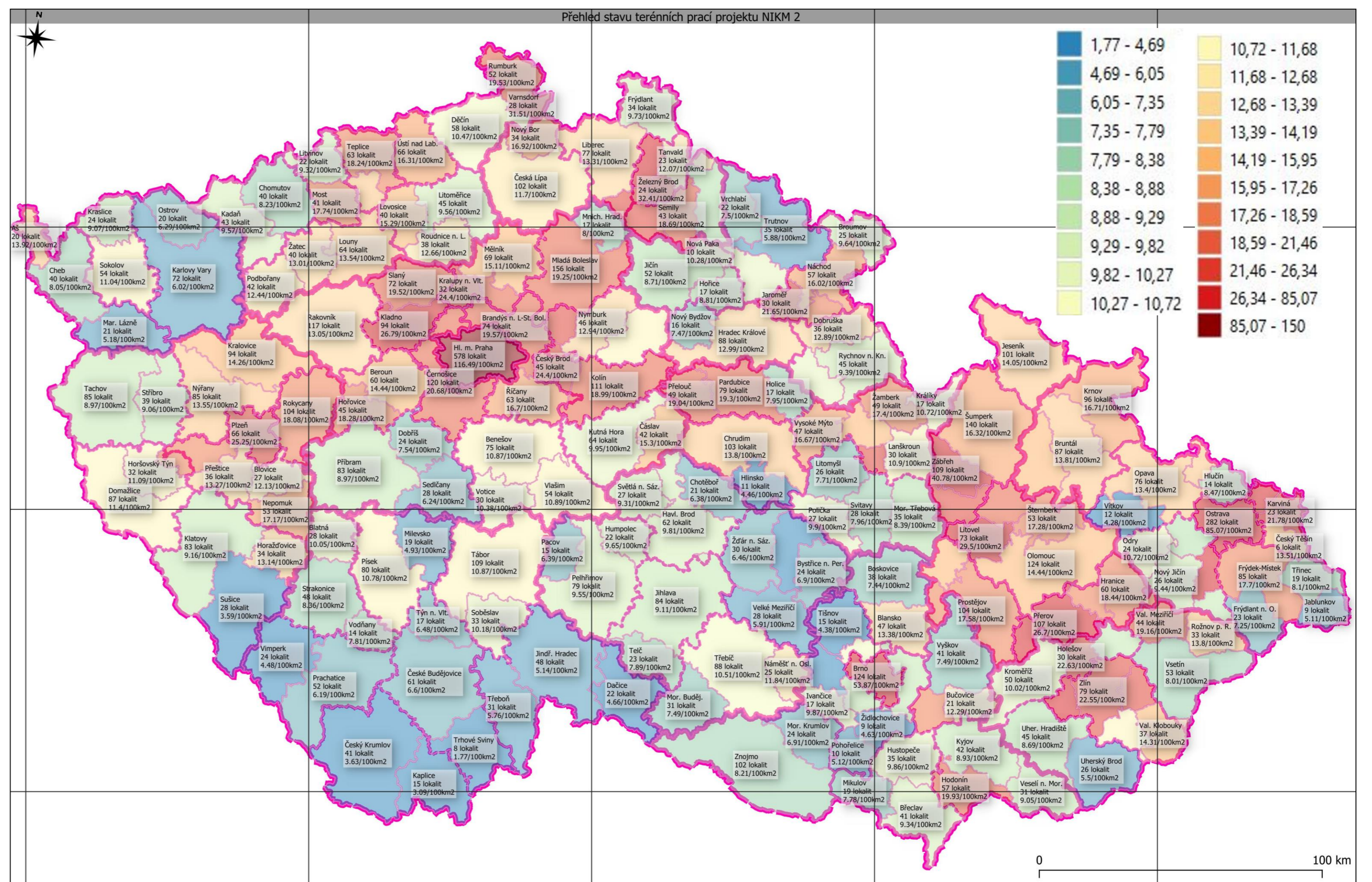
Ministerstvo životního prostředí

Inventarizace kontaminovaných míst (projekt NIKM 2) byla v prosinci 2021 dokončena na 100 % plochy ČR (77 okresů). Představujeme výstup týkající se distribuce evidovaných / inventarizovaných kontaminovaných a potenciálně kontaminovaných míst (KM; PKM¹) ve správních obvodech obcí s rozšířenou působností (SO ORP) s již dokončenou inventarizací. Projekt inventarizace vč. krajských zpráv a zpráv za celé území ČR byl dokončen do 31.12.2021. Inventarizovaná plocha je menší než plocha ČR – inventarizace se neprovádí na území vojenských výcvikových prostorů.

Pro jednotlivé SO ORP uvádíme grafický výstup zachycující lokalizaci a hustotu KM (vyjádřeno jako počet/100 km²) pro jednotlivé kategorie resp. skupiny kategorií priority vyhodnocené podle Metodického pokynu MŽP č. 1/2021. Každá hodnocená lokalita je jednoznačně zařazena do kategorie podle toho, jaký další postup vyžaduje v závislosti na její předpokládané či ověřené kontaminaci a na důsledcích či možných důsledcích této kontaminace pro lidské zdraví a životní prostředí. Jsou rozlišovány tři základní kategorie lokalit - lokality kontaminované (A), potenciálně kontaminované (P) anebo nekontaminované (N). Každá z těchto tří základních kategorií je ještě podrobněji členěna. Lokality kategorie A1, nebo A2 či A3 jsou ty, u nichž kontaminace znamená existující a potvrzený problém. U lokalit P1 až P4 znamená kontaminace problém potenciální, není dostatek informací pro definitivní závěry. Skutečnou závažnost kontaminace musí u této kategorie ověřit průzkum a/nebo analýza rizik. Lokality kategorie N0, N1, N2 nevyžadují žádný zásah. Nižší uvedená tabulka (viz příloha 1 k MP MŽP) obsahuje podrobnosti ke kategorizaci KM.

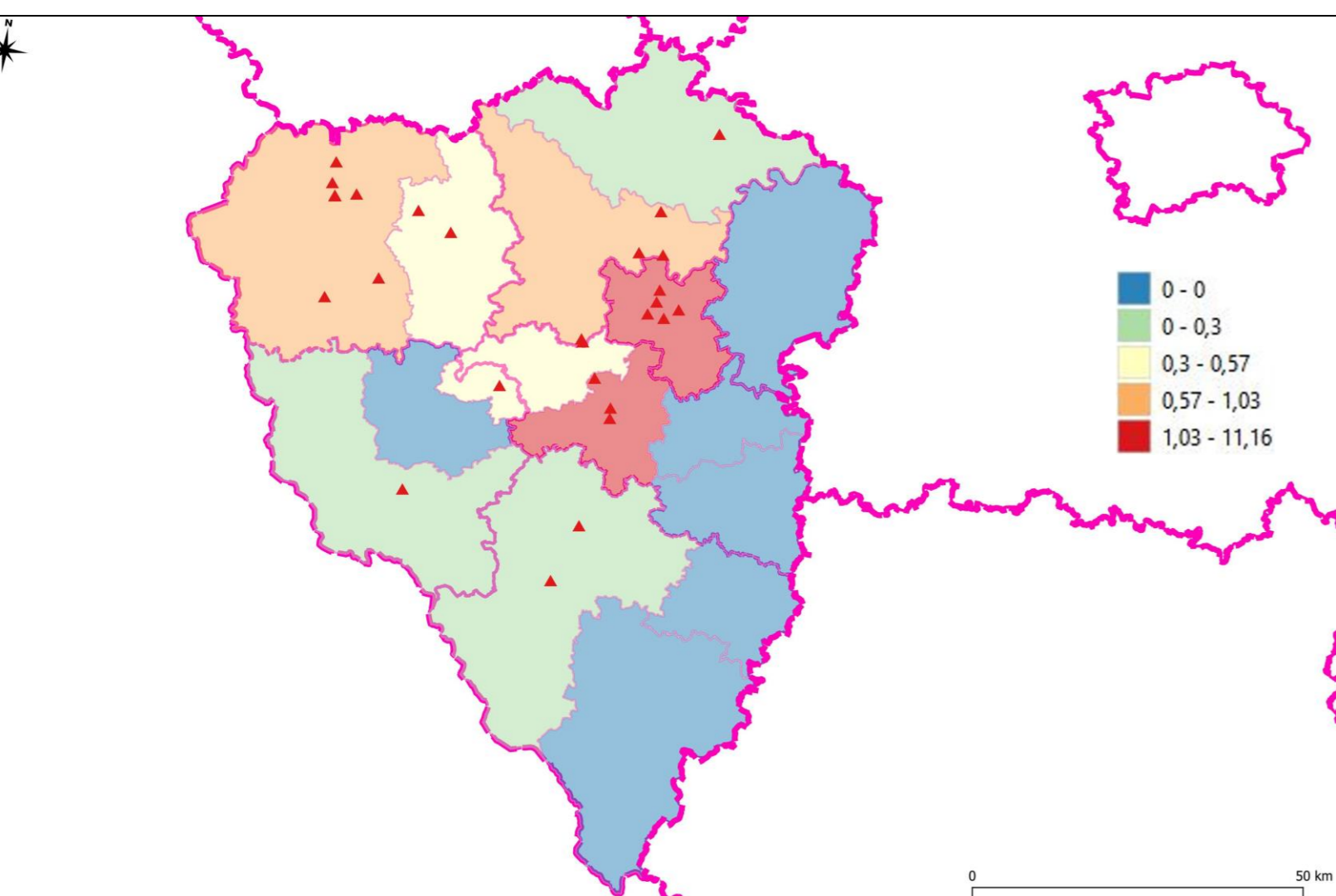
Počty a hustoty kontaminovaných míst na 100 km² ve SO ORP po dokončení inventarizace - stav k prosinci 2021 (100 % území ČR)

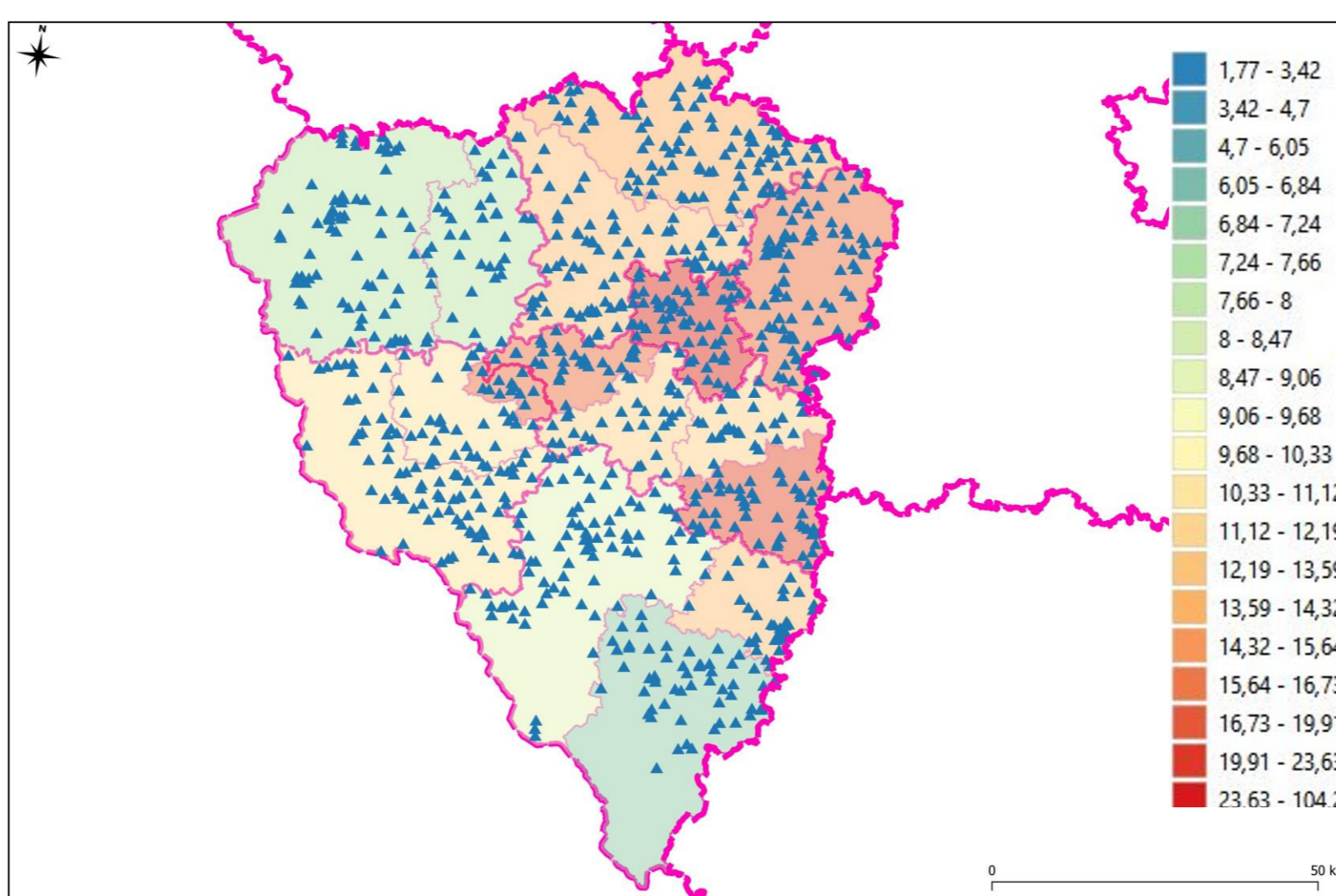
Lokalizace a hustoty kontaminovaných míst na 100 km² ve SO ORP Plzeňského kraje podle kategorií priority

Kategorizace kontaminovaných míst podle dalšího postupu		kód priority	
1	2	základní kód	3. priorita - řád priority
situace v lokalitě: charakteristika prozkoumanosti lokality a aktuálních či potenciálních důsledků kontaminace	charakter dalšího postupu	A	3
- potvrzeno aktuální neakceptovatelné riziko pro lidské zdraví ² , vyplývající z kontaminace lokality při jejím současném způsobu využívání, nebo	nápravné opatření ¹ je nutné	A	2
- potvrzeno šíření kontaminace, hrozící vznikem neakceptovatelného zdravotního rizika, nebo	nápravné opatření ¹ je žádoucí	A	1
- potvrzena kontaminace nad úroveň legislativou stanovených koncentračních limitů ^{2,3} nebo	nápravné opatření ¹ je nutné	P	4
- nemožnost využívání lokality v souladu s platným územním plánem ⁴ , nebo	nápravné opatření ¹ je nutné	P	3
- je potvrzeno šíření kontaminace ze znečištěné lokality kontaminace je potvrzena, avšak žádná ze situací výše není aktuální riziko pro lidské zdraví ani rozpor s legislativou, avšak jde o obecný nesoulad se zájmy ochrany životního prostředí nebo s jinými zájmy, chráněnými podle zvláštních předpisů ⁵	nápravné opatření ¹ je nutné	P	2
nedostatečné informace pro hodnocení a pro definitivní závěry – zatím nelze vyloučit nezbytnost nápravného opatření	nápravné opatření ¹ je nutné	P	1
kontaminace je potvrzena, není aktuální riziko pro lidské zdraví, není rozpor s legislativou či s jinými zájmy, zatím však neznáme, zda se kontaminace šíří či nikoliv - nutnost nápravného opatření zatím nelze vyloučit	nápravné opatření ¹ je nutné	N	2
kontaminace, která by mohla znamenat vznik neakceptovatelného zdravotního rizika v případě změny funkčního využití lokality či dotčeného okolí na více citlivé ve srovnání s využitím současným ⁶	nápravné opatření ¹ je nutné	N	1
nápravné opatření ¹ je nutné	nápravné opatření ¹ je nutné	N	0

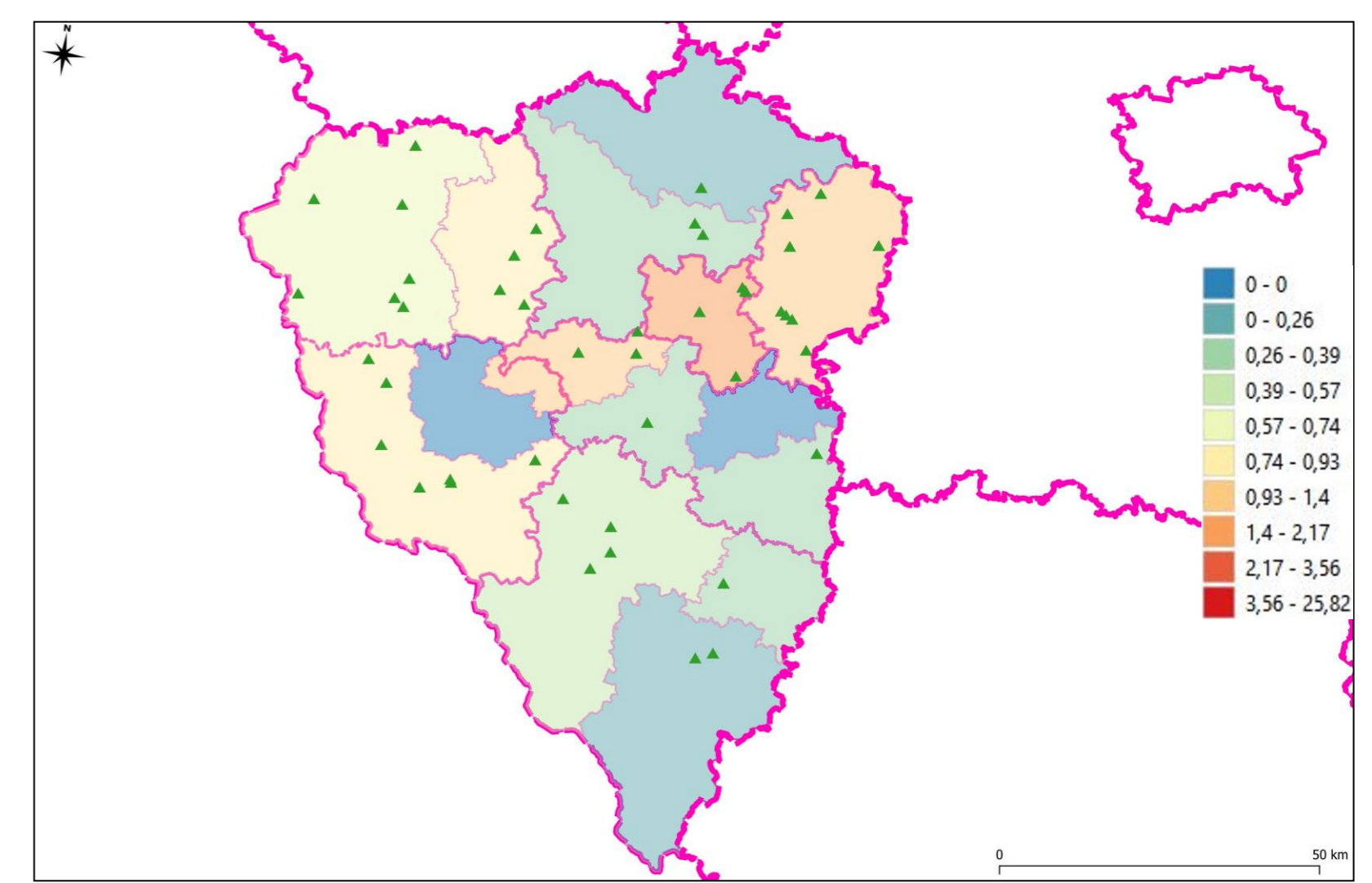
Hustoty a lokalizace KM kategorie A

Hustoty a lokalizace KM kategorie P

Hustoty a lokalizace KM kategorie N

Počty kontaminovaných míst v Plzeňském kraji podle kategorií priorit jsou uvedeny v tabulce:

Kategorie priority	Počet lokalit	%
A	27	2,90
P	857	92,05
N	47	5,05
celkem	931	100,00

Těžiště výskytu lokalit kategorie A je z pohledu hustot je v centru a na severozápadě kraje – ve SO ORP Plzeň, Přestice, Nýřany a Tachov. Co do počtu vyniká SO ORP Tachov (7) a Plzeň (5). Kontaminovaných míst, na kterých je nutné nebo žádoucí provést nápravné opatření, tj. kategorie A (A3, A2, A1), je celkem 27 a představují 2,90 % všech lokalit.

Výskyt lokalit kategorie P je z pohledu hustot největší v centru a na severovýchodě kraje – ve SO ORP Plzeň, Rokycany, Stod, Nepomuk a Kralovice. Z hlediska počtu vynikají SO ORP Rokycany (96), Kralovice (94), Domažlice (79), Nýřany (78), Klatovy (77), Sušice (56) a Plzeň (56). Celkem je v kraji 857 lokalit této kategorie (P4, P3, P2, P1), tj. 92,05 % počtu lokalit všech kategorií. Obvyklý další postup u této kategorie je provedení průzkumu znečištění horninového prostředí a analýza rizik.

Výskyt lokalit kategorie N je z pohledu hustot nejvyšší v centru, na severovýchodě a na západě kraje – ve SO ORP Plzeň, Rokycany, Stod, Domažlice a Stříbro. Nejvyšší počty vykazují SO ORP Rokycany (8), Tachov (7) a Domažlice (7). Lokalit této kategorie (N2, N1 a N0) je celkem 47, což je 5,05 % všech lokalit. Jedná se o lokality, kde není nutno realizovat nápravné opatření nebo, kde již nápravná opatření byla úspěšně dokončena. Z hlediska dalšího využití území není nutné zachovávat na lokalitách institucionální kontrolu.

Nejvíce záznamů všech tří kategorií je ve SO ORP Rokycany (104 lokalit), což je 11,2 % z 931 lokalit v kraji.

¹ Poznámka: potenciálně kontaminovaná místa jsou taková, kde můžeme znečištění horninového prostředí předpokládat na základě informací o historii využívání lokality nebo podle dalších indicií, kontaminace však zatím není vzorkováním potvrzena.

Podrobnosti k jednotlivým lokalitám je možné vyhledat v databázi Systému evidence kontaminovaných míst (SEKM) – <http://sekm.cz>. Souhrnnou tabulku záznamů KM pro jednotlivé SO ORP je možno exportovat ve formátech .xlsx a .json.

Závěr:

- Pouhý počet kontaminovaných míst bez zohlednění jejich priorit není vhodný jako indikátor „ekologické zátěže“ pro zvolené správní obvody. Dosavadní zkušenosti s odstraňováním kontaminace z horninového prostředí a lidského zdraví kontaminanty zjištěnými v evidovaných KM bude v pozitivní relaci s očekávatelnými nutnými náklady na průzkum a sanaci KM. Hlavní část nákladů, odvoditelných od již uskutečněných průzkumných a sanačních projektů, bude vázána na kontaminovaná místa kategorie A.
- U lokalit kategorie P lze předpokládat po provedení průzkumu kontaminace a analýzy rizik podstatnou redukci jejich počtu a převedení pouze menší části dnes evidovaných lokalit do kategorie A.
- Z hustot a z počtu kontaminovaných míst ve SO ORP Plzeňského kraje lze dovodit vyšší kontaminační zatížení území v centrální a severovýchodní části kraje (SO ORP Plzeň, Rokycany, Nepomuk, Stod, Nýřany a Kralovice). Nižší kontaminační zatížení je nepřekvapivě na západě a jihu s minimy v přírodní krajině v pásu podél státní hranice.

Podklady a zdroje:

Szurbanová Z., Herink F. et al. (2021): Krajská zpráva – Plzeňský kraj. Manuskript, 2021, Projekt NIKM 2. Společnost DEKONTA, VZ Ekomonitor, GEOTest – NIKM 2.
Metodický pokyn MŽP pro práci se systémem SEKM 3. Věstník MŽP, ročník XXXI, leden 2021, částka 1, Metodické pokyny a dokumenty.
Podklady a operativní dokumentace CENIA k projektu NIKM: <http://sekm.cz>